

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

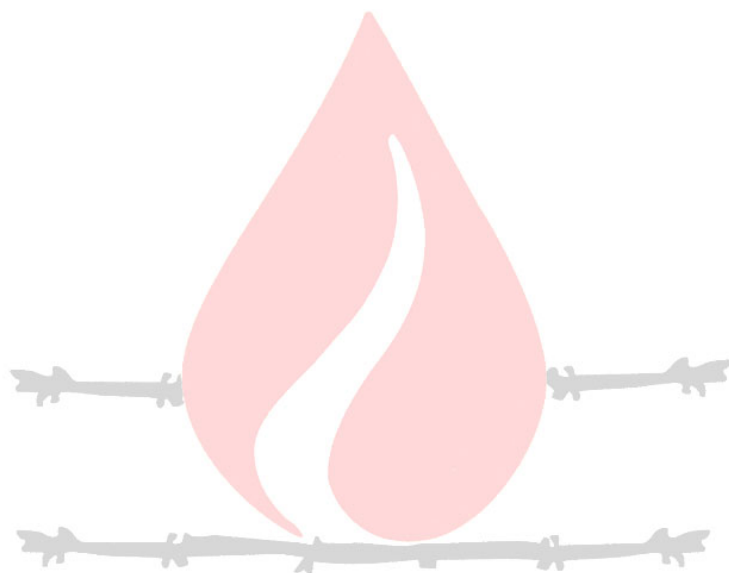
نگاهی به کارنامه حقوق بشری عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی (۴)
گزارش راهبردی ۱۴۰۲ / ۲۳

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

Organization for Defending Victims
of Violence

تیرماه ۱۴۰۲

۱۴۰۲۰۴۰۲۳

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

درآمد

گزارش راهبردی مشتمل بر دو عنوان کلی تحولات مربوط به موارد نقض حقوق بشر در کشورهای عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی و موارد نقض حقوق بشر از سوی این دولت‌ها در یمن و دیگر سوءاستفاده‌های حقوق بشری در این کشور در تیرماه ۱۴۰۲، بر اساس مقالات، گزارش‌ها، بیانیه‌ها و اخبار آشکار به دست آمده از سازمان‌های حقوق بشری مردم‌نهاد و بین‌المللی و رسانه‌های گروهی مورد بررسی قرار گرفته است.

خلاصه اجرایی

در بخش موارد نقض حقوق بشر در عربستان سعودی به موارد زیر پرداخته شده است:

• حقوق زنان در عربستان سعودی

گزارش سازمان غیردولتی حقوق بشر سند در تاریخ ۱۳ ژوئیه ۲۰۲۳، با در نظر گرفتن وضعیت زندان‌های عربستان سعودی اعلام کرد که زندان‌های رژیم سعودی مملو از زنانی است که به دلیل ابراز عقاید یا مطالبه برخی حقوق اولیه بازداشت شده‌اند.

• تأکید شورای حقوق بشر بر وخامت اوضاع حقوق بشر در عربستان سعودی

در تاریخ ۲۲ ژوئن ۲۰۲۳، سازمان غیردولتی القسط همراه با سازمان عفو بین‌الملل، مرکز خلیج فارس برای حقوق بشر و دیده‌بان حقوق بشر، یک رویداد جانبی شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد را با عنوان «وخامت اوضاع حقوق بشر در عربستان سعودی» برگزار کرد. جولیا لگنر، مدیر اجرایی حقوق بشر القسط، در مورد نقض‌های انجام‌شده در زمینه پروژه‌های بزرگ اقتصادی چشم‌انداز ۲۰۳۰، از جمله پروژه کلان‌شهر نئوم، صحبت کرده است. به گزارش القسط، لگنر با عنوان «سمت تاریک نئوم: سلب مالکیت، اخراج و پیگرد قانونی ساکنان منطقه» اشاره کرده و به تشریح کمپین شرورانه علیه اعضای قبیله حویطات که به اخراج اجباری آن‌ها در سال ۲۰۲۰ برای ساخت نئوم اعتراض کردند، پرداخت.

- بیانیه مرکز خلیج فارس برای حقوق بشر و القسط در شورای حقوق بشر سازمان ملل در مورد مرگ در بازداشت و اعدام در عربستان سعودی
در تاریخ ۲۶ ژوئن ۲۰۲۳ سازمان‌های غیردولتی خلیج فارس برای حقوق بشر و القسط بیانیه شفاهی مشترکی در پنجاه و سومین جلسه شورای حقوق بشر سازمان ملل ارائه کردند که به مرگ در بازداشت در عربستان سعودی و تحولات در رابطه با مجازات اعدام پرداخته است.
- تخلفات عربستان در مورد حقوق آزادی اجتماعات و تجمعات مسالمت‌آمیز
در تاریخ ۲۷ ژوئن ۲۰۲۳، سازمان اروپایی-سعودی حقوق بشر به همراه ۱۴ سازمان دیگر نامه‌ای به گزارشگر ویژه در مورد حقوق آزادی تجمع و اجتماعات مسالمت‌آمیز، ارسال کردند. در این نامه تلاش شده تا توجه گزارشگر ویژه به نقض شدید حقوق آزادی اجتماعات و تشکل‌های مسالمت‌آمیز در عربستان سعودی، لبنان، تونس و مصر جلب شود و از او درخواست گردیده مطمئن شود که این کشورها و حامیان آن‌ها به این حق احترام می‌گذارند.
- نقض حقوق کودکان در عربستان سعودی
در تاریخ ۱۲ ژوئیه ۲۰۲۳ سازمان اروپایی-سعودی حقوق بشر در عربستان در چهارمین کنفرانس منطقه‌ای مجازات اعدام، درباره تأثیرات مجازات اعدام بر کودکان زیر سن قانونی در عربستان سعودی صحبت کرد.
- نقض عهد پادشاهی عربستان سعودی مبنی بر لغو مجازات اعدام برای نوجوانان
سازمان عفو بین‌الملل در تاریخ ۱۵ ژوئن ۲۰۲۳، در گزارشی اعلام کرد مقامات سعودی علی‌رغم متعهد شدن برای پایان مجازات کودکان زیر ۱۸ سال همچنان نقض پیمان می‌کنند.
- درخواست جامعه مدنی از مکرون
مرکز حقوق بشر منا با همراهی تعدادی از سازمان‌های جامعه مدنی در تاریخ ۲۱ ژوئن ۲۰۲۳ و هم‌زمان با سفر محمد بن سلمان، ولیعهد سعودی به پاریس، نامه‌ای مشترک به امانوئل مکرون، رئیس‌جمهور فرانسه نوشتند و از او خواستند نقض گسترده حقوق بشر در عربستان سعودی را در نظر بگیرد.

- بازداشت خودسرانه زائران یمنی

سازمان غیردولتی حقوق بشر الکرانه در تاریخ ۲۳ مه ۲۰۲۳، طی گزارشی به بازداشت خودسرانه چهار شهروند یمنی توسط پلیس سعودی در ۲۳ آوریل ۲۰۲۲ در منطقه طائف در جنوب عربستان سعودی که به بهانه وابستگی به انصارا... یمن در زمان ادای حج عمره در مسیر شهر مکه دستگیر شدند، اشاره کرد.

موارد نقض حقوق بشر در بحرین:

- درخواست فشار بر بحرین برای توقف شکنجه در داخل زندانها

پایگاه خبری بحرین میروور طی گزارشی در تاریخ ۲۷ ژوئن ۲۰۲۳ به درخواست مرکز حقوق بشر بحرین اشاره کرده که از کشورهای عضو سازمان ملل خواسته تا مقامات بحرینی را تحت فشار قرار دهند تا از هزاران نفر در بحرین که قربانی شکنجه شده‌اند و همچنین از کسانی که امروز در بازداشتگاه برای گرفتن اعترافاتشان شکنجه می‌شوند حمایت کنند.

- تداوم و گسترش روش‌های شکنجه

پایگاه خبری بحرین میروور گزارشی به نقل از انجمن حقوق بشر بحرین به مناسبت روز جهانی حمایت از قربانیان شکنجه مصادف با ۲۶ ژوئن ۲۰۲۳ تحت عنوان «Torture Victims: Incidents of Announced Death» منتشر کرد و در آن به بررسی الگوهای شکنجه و بدرفتاری در بحرین پرداخته است.

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

- قانون شهروندی زنان در بحرین

پایگاه خبری بحرین میروور در تاریخ ۵ ژوئیه ۲۰۲۳ در یک تحلیل حقوقی قانون تابعیت بحرین مصوب ۱۹۶۳ را مورد بررسی قرارداد.

- بی‌توجهی به نگرانی‌های حقوق بشری در دیدار نخست‌وزیر بریتانیا با ولیعهد بحرین

سازمان غیردولتی حقوق و دموکراسی در بحرین که در راستای حمایت، آموزش و آگاهی از فراخوان‌های دموکراسی و حقوق بشر در بحرین تمرکز دارد در پی انتشار یک بیانیه

مطبوعاتی در تاریخ ۵ ژوئیه ۲۰۲۳ به ملاقات نخست‌وزیر بریتانیا با ولیعهد بحرین و عدم توجه به نگرانی‌های حقوق بشری در این کشور پرداخت.

● درخواست ۱۶ سازمان حقوق بشر از بحرین در راستای محافظت از زندانیان محکوم به اعدام

۱۶ سازمان امضاکننده مجموعاً از پادشاه حمد بن عیسی آل خلیفه درخواست کرده‌اند تا تحقیقات منصفانه و مستقلى را که حداقل استانداردهای بین‌المللی را رعایت می‌کند، از جمله مشارکت بازرسان مستقل، تضمین کند.

● نقش مقامات بحرین در محو میراث و اصالت شهروندان شیعه

سازمان غیردولتی سلام برای دموکراسی و حقوق بشر در تاریخ ۱۷ ژوئن ۲۰۲۳ با انتشار گزارشی با موضوع «مسجد صعصعة بن صوحان در بحرین بین خرابکاری عمدی و غفلت عمومی»، به نقش مقامات بحرین در محو میراث و اصالت شهروندان شیعه در این کشور می‌پردازد.

امارات متحده عربی:

● محاکمه دسته‌جمعی و حبس‌های طولانی مدت

سازمان عفو بین‌الملل در تاریخ ۲ ژوئیه ۲۰۲۳ در گزارشی به مناسبت گذشت یک دهه از محاکمه جمعی ۶۰ عضو جامعه مدنی امارات توسط مقامات امارات متحده عربی و حکم حبس‌های طولانی مدت پرداخته است.

Organization for Defending Victims
of Violence

یمن:

● نقض گسترده حقوق بشر توسط طرف‌های درگیر در یمن

سازمان غیردولتی مرکز خلیج فارس برای حقوق بشر در تاریخ ۲۰ ژوئن ۲۰۲۳ طی گزارشی نقض‌های متعددی علیه آزادی بیان و اجتماعات در سراسر یمن، از جمله دستگیری و محاکمه روزنامه‌نگاران و فعالان آنلاین را مستند کرده.

عربستان سعودی

۱. حقوق زنان در عربستان سعودی

سازمان غیردولتی حقوق بشر سند^۱ در تاریخ ۱۳ ژوئیه ۲۰۲۳، با در نظر گرفتن وضعیت زندان‌های عربستان سعودی اعلام کرد که زندان‌های رژیم سعودی مملو از زنانی است که به دلیل ابراز عقاید یا مطالبه برخی حقوق اولیه بازداشت شده‌اند.

طبق این گزارش، عربستان سعودی آنان را شورش‌ی و مستحق بالاترین مجازات دانسته است. از جمله این افراد اسراء الغمغام، اولین زن فعال حقوق بشر در عربستان سعودی است که در روز ۶ دسامبر ۲۰۱۵ نیروهای نظامی آل سعود به آپارتمان اسراء الغمغام و موسی الهاشم همسر وی به صورت ناگهانی حمله کرده و این دو نفر را بازداشت و به مکان نامشخصی انتقال دادند.

در گزارش آمده دو سال بعد از بازداشت، بدون محاکمه این زن سعودی که خود بر اساس منشورهای بین‌المللی یک اقدام غیرقانونی به شمار می‌رود، دادستانی عربستان سعودی خواستار اعدام الغمغام به علت فعالیت‌های حقوقی‌اش شد. این حکم اولین حکم اعدام صادر شده ضد یک زن است، این در حالی است که تعداد زیادی از زنان دیگر در داخل عربستان بنا به اتهامات مشابه پشت میله‌های زندان قرار دارند.

سازمان حقوق بشر سند از مقامات سعودی می‌خواهد که تمامی اتهامات علیه اسراء الغمغام و همسرش را کنار بگذارند و بلافاصله و بدون قید و شرط آن‌ها را آزاد کنند.

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

۲. تأکید شورای حقوق بشر بر وخامت اوضاع حقوق بشر در عربستان سعودی

در تاریخ ۲۲ ژوئن ۲۰۲۳، سازمان غیردولتی القسط همراه با سازمان عفو بین‌الملل، مرکز خلیج فارس برای حقوق بشر و دیده‌بان حقوق بشر، یک رویداد جانبی شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد را با عنوان «وخامت اوضاع حقوق بشر در عربستان سعودی» برگزار کرد.

طبق گزارش، در این رویداد سخنرانان بر نقض وقیحانه و سامانمند حقوق مقامات سعودی تأکید کردند و از جامعه بین‌المللی خواستند تا تلاش‌ها را برای مبارزه با مصونیت از مجازات افزایش دهد. یحیی عسیری، فعال حقوق بشر سعودی، مروری بر وضعیت حقوق بشر در

^۱sanad

^۲<https://sanad.uk/2023/07/13/israa-al-ghomgham-the-other-face-of-womens-rights-in-saudi-arabia/>

عربستان سعودی ارائه کرد که آن را «از بد به بدتر» توصیف کرد. او چندین روند قهقرایی را برجسته کرد، از جمله احکام بی سابقه زندان طولانی برای بیان مسالمت آمیز آنلاین و زندانیان عقیدتی که پس از اتمام مدت محکومیت خود نگهداری می شوند.

روتنا بیگم^۲ پژوهشگر ارشد حقوق زنان در دیده بان حقوق بشر، وضعیت نامطمئن حقوق زنان در عربستان سعودی را تشریح کرد، در حالی که سیستم قیمومیت مردان هنوز وجود دارد. به عنوان مثال، نافرمانی یک زن از قیم مرد خود جرم باقی می ماند و در صورت مخالفت قیم مرد، آزادی های جدید او را باطل می کند.

جولیا لگنر^۳ مدیر اجرایی حقوق بشر القسط^۴ در مورد نقض های انجام شده در زمینه پروژه های بزرگ اقتصادی چشم انداز ۲۰۳۰، از جمله پروژه کلان شهر نئوم، صحبت کرد. به گزارش القسط، لگنر با عنوان «سمت تاریک نئوم: سلب مالکیت، اخراج و پیگرد قانونی ساکنان منطقه» به این موضوعات اشاره کرد و به تشریح کمپین شرورانه علیه اعضای قبیله حویطات گه به اخراج اجباری آن ها در سال ۲۰۲۰ انجامید، پرداخت.

دانا احمد، محقق خاورمیانه در عفو بین الملل، برافزایش اعمال مجازات اعدام در عربستان سعودی تأکید کرد و به حسین ابوالخیر، تبعه اردنی که در ماه مارس به دلیل جرائم مرتبط با مواد مخدر و پس از یک محاکمه ناعادلانه اعدام شد و همچنین چندین مرد جوان که در معرض خطر قریب الوقوع اعدام به دلیل جنایات ادعایی مرتکب شده در دوران کودکی بودند، اشاره کرد.

این رویداد توسط مایکل کامباتا^۵ از مرکز حقوق بشر خلیج فارس اداره می شد این در حالی بود که وی خواستار ایجاد یک مکانیسم نظارت و گزارش در مورد وضعیت حقوق بشر در عربستان سعودی بود.^۸

^۲Rothna Begum

^۳Julia Legner

^۴ALQST

^۵Huwaitat

^۶Michael Khambatta

^۸<https://www.alqst.org/en/post/human-rights-council-side-event-highlights-deteriorating-human-rights-situation-in-saudi-arabia>

۳. بیانیه مرکز خلیج فارس برای حقوق بشر و القسط در شورای حقوق بشر سازمان ملل

در مورد مرگ در بازداشت و اعدام در عربستان سعودی

در تاریخ ۲۶ ژوئن ۲۰۲۳ سازمان‌های غیردولتی خلیج فارس برای حقوق بشر و القسط بیانیه شفاهی مشترکی در پنجاه و سومین جلسه شورای حقوق بشر سازمان ملل ارائه کردند که به مرگ در بازداشت در عربستان سعودی و تحولات در رابطه با مجازات اعدام پرداخته است. این بیانیه در خلال گفتگوی تعاملی با گزارشگر ویژه سازمان ملل در مورد اعدام‌های فرا قضایی، موقت یا خودسرانه، توسط گزارشگر ویژه در مورد موضوع مرگ‌ومیر در زندان‌ها ارائه شد.

دو سازمان مذکور اعلام کردند علیرغم وعده‌های مقامات برای اصلاح، به‌شدت نگران مرگ‌های حین بازداشت به دلیل بی‌توجهی به موارد پزشکی، نقض جدی رویه قضایی و عدم شفافیت عمومی در روند اجرای مجازات اعدام در عربستان هستند.

این سازمان‌ها معتقدند تعدادی از زندانیان در سال‌های اخیر در نتیجه نقض شدید حقوق خود از جمله بی‌توجهی به موارد پزشکی در زندان‌های عربستان جان خود را از دست داده‌اند و مقامات سعودی بارها در بررسی مؤثر این مرگ‌ها کوتاهی کرده‌اند. بر این مبنای ۱۹۶ نفر در سال ۲۰۲۲ و ۵۹ نفر هم تاکنون در سال ۲۰۲۳ اعدام شده‌اند.

طبق گزارش، یکی از اعدام‌شدگان سال جاری (۲۰۲۳) حسین ابوالخیر، تبعه اردنی است. وی پس از محاکمه بدون روند قانونی به اتهام جرائم مربوط به مواد مخدر محکوم شد. این در حالی بود که کمیسیون حقوق بشر عربستان سعودی این چنین مجازاتی را ممنوع کرده بود. علاوه بر این برخلاف اظهارات مقامات سعودی مبنی بر پایان دادن به مجازات اعدام علیه کودکان، اکنون دست‌کم ۹ مرد جوان به دلیل جنایاتی که در سنین خردسالی مرتکب شده‌اند در معرض خطر اعدام قرار دارند.

به گفته گزارش، در این میان تمام محاکمه‌هایی که انجام شد هیچ‌کدام استانداردهای اولیه دادرسی را رعایت نکرده بودند، از جمله این استانداردها حق داشتن وکیل قانونی برای محکومین و گرفتن اعتراف اجباری از ایشان به‌عنوان مدرک در دادگاه بود.

با توجه به این روندها، این سازمان‌های غیردولتی از عربستان سعودی خواسته‌اند احکام اعدام صادرشده در مورد این مردان جوان را لغو و استفاده از مجازات اعدام را متوقف کند.^۹

۴. تخلفات عربستان در مورد حقوق آزادی تجمع و اجتماعات مسالمت‌آمیز

در تاریخ ۲۷ ژوئن ۲۰۲۳، سازمان اروپایی-سعودی حقوق بشر به همراه ۱۴ سازمان دیگر نامه‌ای به گزارشگر ویژه در مورد حقوق آزادی تجمع و اجتماعات مسالمت‌آمیز، ارسال کردند. در این نامه که در ۲۶ ژوئن ۲۰۲۳ ارسال شد، تلاش شد تا توجه گزارشگر ویژه به نقض شدید حقوق آزادی اجتماعات و تشکل‌های مسالمت‌آمیز در عربستان سعودی، لبنان، تونس و مصر جلب شود و از وی درخواست کردند تا مطمئن شود که این کشورها و حامیان آن‌ها به این حق احترام می‌گذارند.

در این نامه آمده‌است در عربستان سعودی شرکت در تظاهرات و تجمعات مسالمت‌آمیز جرم است. عربستان سعودی هرگونه تجمع مسالمت‌آمیز را ممنوع می‌کند و به صدور و اجرای مجازات اعدام علیه افرادی که با اتهاماتی از جمله شرکت در اجتماعات و تظاهرات مواجه هستند، ادامه می‌دهد.

در این راستا دادستان عمومی خواستار اعدام اسراء الغمغام، مدافع حقوق بشر به مجموعه‌ای از اتهامات از جمله شرکت در تظاهرات شد. ضمناً علیرغم صدور قانون انجمن‌ها و نهادهای مدنی، عربستان نه تنها همچنان از دادن مجوز به نهادهای حقوق بشری خودداری می‌کند. بلکه دولت افرادی را که به دنبال تأسیس انجمن هستند تعقیب و دستگیر می‌کند.

پانزده سازمان مذکور در این نامه موارد نقض حق آزادی مسالمت‌آمیز تجمعات را غیرقابل قبول دانسته و از گزارشگر ویژه درخواست می‌کنند تا بر این تحولات نظارت کرده و خواهان پاسخگویی کامل در قبال نقض‌های مربوطه شود. سازمان‌ها همچنین خواستار محکومیت عمومی این نقض‌ها و تلاش برای اتخاذ تدابیری برای حمایت از حقوق اساسی بشر شدند.^{۱۰}

^۹<https://www.alqst.org/en/post/alqst-and-gchr-deliver-oral-statement-at-un-human-rights-council-addressing-deaths-in-detention-and-executions-in-saudi-arabia>

^{۱۰}<https://www.esohr.org/en/>

۵. نقض حقوق کودکان در عربستان سعودی

در تاریخ ۱۲ ژوئیه ۲۰۲۳ سازمان اروپایی-سعودی حقوق بشر در عربستان در چهارمین کنگره منطقه‌ای مجازات اعدام، درباره تأثیرات مجازات اعدام بر کودکان زیر سن قانونی در عربستان سعودی صحبت کرد.

در سخنانی که توسط محقق ارشد این سازمان، دعا ضینی،^۱ در ۱۲ ژوئیه ۲۰۲۳ ایراد شد، وی خاطرنشان کرد که ساعاتی قبل از جلسه، این سازمان خبری مبنی بر تصویب حکم قریب‌الوقوع اعدام از سوی دیوان عالی کشور در مورد یک نوجوان دریافت کرده است که جان وی را تهدید می‌کند. ضینی خاطرنشان کرد افرادی که با اتهاماتی مواجه می‌شوند که در دوران خردسالی آن‌ها رخ داده است، باید طبق قانون اطفال از اعدام محافظت شوند.

بر اساس گزارش، این افراد سال‌ها منتظر اعدام می‌مانند و با هر وعده و تغییری خانواده‌های آنان امیدوار می‌شوند که به‌زودی آزاد خواهند شد، اما متأسفانه بدون اطلاع رسمی، حکمشان قطعی می‌شود و در انتظار اجرای حکم هستند. این حکم ممکن است هر لحظه به‌صورت مخفیانه توسط مقامات بدون خداحافظی با خانواده‌هایشان انجام شود.

طبق گزارش عربستان سعودی در طول هفت سال گذشته، حداقل ۱۲ نوجوان را اعدام کرده است. تخلفات و شکنجه‌های خردسالان در این کشور فقط به اجرای مجازات ختم نمی‌شود. بلکه بر اساس گزارش سازمان اروپایی-سعودی حقوق بشر، اجساد خردسالان اعدام‌شده به خانواده‌هایشان تحویل داده نمی‌شود و این اقدام شکنجه روانی علیه آن‌ها است.

گزارش می‌افزاید: شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد فقرا و برخی اقلیت‌های نژادی، قومی و مذهبی به‌طور نامتناسبی تحت تأثیر مجازات اعدام قرار دارند. بر این اساس، کودک ممکن است به دلیل نژاد، مذهب یا موقعیت اقتصادی خود احساس تبعیض کند. همچنین این گزارش تأیید کرد که بسیاری از احکام اعدام اجرا شده نشان‌دهنده بی‌توجهی عربستان سعودی به حقوق کودکان در اجرای آن‌ها به‌ویژه در احکام اعدام علیه زندانیان سیاسی است.

طبق گزارش، عدم اطلاع اعضای خانواده از زمان اجرای اعدام، مغایر با ماده ۷ میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی بوده و رفتار غیرانسانی یا ظالمانه به شمار می‌آید. همچنین محرمانه نگه‌داشتن این داده‌ها به‌منزله نقض حق کودک در کسب اطلاعات است.

به گفته سازمان اروپایی-سعودی حقوق بشر، عربستان سعودی به‌طور ناگهانی احکامی را بدون دادن حق خداحافظی به زندانی یا خانواده‌اش اجرا می‌کند که این موضوع برای کودکان شوک برانگیز است.

ضیعی خاطرنشان کرد که در گزارش دفتر کمیساریای عالی حقوق بشر در سال ۲۰۱۳، از کشورهایی که هنوز مجازات اعدام را اعمال می‌کنند، خواسته تا از حمایت مؤثر از حق کودک و انجام ملاقات یا تماس‌های نهایی، مطابق مصوبه اطمینان حاصل کنند. علاوه بر این از آن‌ها درخواست کرد جسد و وسایل شخصی این افراد را به خانواده‌هایشان تحویل دهند و فوراً به تمام اشکال محرمانه‌ای که ممکن است در مورد اجرای مجازات اعدام باشد پایان دهند و اطمینان حاصل کنند که قوانین داخلی مطابق با استانداردهای بین‌المللی با شفافیت همراه است.

بر اساس آنچه در گزارش آمده، از سال ۲۰۱۶، عربستان سعودی خانواده‌ها را از حق وداع، خاک‌سپاری و در برخی موارد حتی تشییع جنازه محروم کرده است. از دیگر تخلفات مورد رصد این سازمان، تخلفات مربوط به کودکان زیر سن قانونی است که در معرض مجازات اعدام هستند، از جمله این افراد؛ عبدالله الحویتی، عبدالله الدرازی، جلال لباد، یوسف المناصف، علی المبیوق، حسن زکی الفرچ، علی حسن السبیطی، جواد قریریس و مهدی المحسن هستند.

ضیعی تأکید کرد که عربستان سعودی حقوق کودک را نقض می‌کند و تعهدات خود و قوانین

بین‌المللی را در چندین سطح زیر پا می‌گذارد.^{۱۲}
Organization for Defending Victims
of Violence

۶. نقض عهد پادشاهی عربستان سعودی مبنی بر لغو مجازات اعدام برای نوجوانان سازمان عفو بین‌الملل در تاریخ ۱۵ ژوئن ۲۰۲۳، در گزارشی اعلام کرد مقامات سعودی علی‌رغم متعهد شدن به پایان مجازات کودکان زیر ۱۸ سال همچنان نقض پیمان می‌کنند. طبق گزارش، هفت مرد جوان پس از تأیید مجازات آن‌ها توسط دادگاه تجدیدنظر در خطر اعدام قریب‌الوقوع قرار دارند. عفو معتقد است اعدام آن‌ها نشان‌دهنده تشدید و استفاده بی‌سابقه از مجازات اعدام است و تعداد اعدام‌ها در این کشور تنها در سه سال گذشته هفت برابر شده است. مقامات سعودی قول داده‌اند که استفاده از مجازات اعدام را محدود کنند و اصلاحات قانونی را اتخاذ نمایند که در نتیجه آن اعدام افرادی که در زمان جنایت کودک بوده‌اند، ممنوع اعلام شود.

هبا مرایف، مدیر منطقه‌ای عفو بین‌الملل در خاورمیانه و شمال آفریقا گفت: اگر مقامات مایل هستند هر یک از این وعده‌ها جدی گرفته شود، باید دستور توقف فوری اعدام برنامه‌ریزی شده این هفت نفر را بدهند زیرا در زمان دستگیری همگی کودک بودند.^{۱۳}

۷. تشدید اعدام‌های خودسرانه در عربستان سعودی

سازمان عفو بین‌الملل در گزارش ۱۶ مه ۲۰۲۳ به افزایش سه برابری اعدام‌ها در عربستان سعودی از ۶۵ مورد در سال ۲۰۲۱ به ۱۹۶ مورد در سال ۲۰۲۲ اشاره کرد. این بالاترین رقم ثبت شده توسط سازمان عفو بین‌الملل در ۳۰ سال گذشته بود. این گزارش خاطرنشان کرد در یک روز، عربستان سعودی ۸۱ نفر را اعدام کرد که رقمی خیره‌کننده است. بر اساس بیانیه دیده‌بان حقوق بشر، عربستان سعودی، بحرین و سایر کشورهای شورای همکاری خلیج فارس همچنان از مقررات مرتبط با قوانین تروریسم برای سرکوب مخالفان و هدف قرار دادن اقلیت‌های مذهبی استفاده می‌کنند.

دیده‌بان حقوق بشر نقض حقوق دادرسی عادلانه را در سیستم قضایی کیفری عربستان سعودی ثبت کرده است. در نامه ارسال شده توسط چهار کارشناس سازمان ملل متحد در ۱۶ فوریه ۲۰۲۳، آن‌ها تأیید کردند که هرگونه اعدامی که توسط عربستان سعودی برخلاف قوانین

^{۱۳}<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2023/06/saudi-arabia-imminent-execution-of-youths-would-violate-kingdoms-promise-to-abolish-death-penalty-for-juveniles/>

بین‌المللی از جمله کنوانسیون منع شکنجه و کنوانسیون حقوق کودک انجام شود، خودسرانه و غیرقانونی تلقی می‌شود. آن‌ها از عربستان سعودی خواستند تا اجرای تمامی احکام اعدام علیه افرادی را که با اتهامات قبل از رسیدن به سن ۱۸ سالگی به وقوع پیوسته‌اند، متوقف کند. مارگارت می مکالی،^{۱۴} گزارشگر ویژه در مورد استقلال قضات و وکلا؛ موریس تیدبال-بینز،^{۱۵} گزارشگر ویژه اعدام‌های فرا قضایی، اجمالی یا خودسرانه؛ و فنویلی الن،^{۱۶} گزارشگر ویژه در مورد ارتقاء و حمایت از حقوق بشر و آزادی‌های اساسی در هنگام مقابله با تروریسم از همه نهادهای مرتبط سازمان ملل و جامعه و نهادهای بین‌المللی حقوق بشر می‌خواهند که بر مقامات سعودی فشار بیاورند تا اجرای احکام اعدام خودسرانه را متوقف کنند.^{۱۷}

۸. درخواست جامعه مدنی از مکرون

مرکز حقوق بشر منا با همراهی تعدادی از سازمان‌های جامعه مدنی در تاریخ ۲۱ ژوئن ۲۰۲۳ و هم‌زمان با سفر محمد بن سلمان، ولیعهد سعودی به پاریس، نامه‌ای مشترک به امانوئل مکرون، رئیس‌جمهور فرانسه نوشتند و از او خواستند نقض گسترده حقوق بشر در عربستان سعودی را در نظر بگیرد.

در این نامه سازمان‌های امضاکننده، نگرانی خود را از مورد استقبال قرار گرفتن ولیعهد محمد بن سلمان در کاخ الیزه فرانسه ابراز کردند. آنها معتقد بودند که این استقبال، سابقه نقض گسترده حقوق بشر عربستان سعودی در چند سال گذشته را پنهان می‌کند و محمد بن سلمان را به ارتکاب جنایات بیشتر تشویق می‌کند.

این سازمان‌ها به این موضوع اشاره کردند که بن سلمان از زمان به قدرت رسیدن در سال ۲۰۱۷، دفاتر امنیتی و دادستانی عمومی جدیدی ایجاد کرده و تمام قدرت‌ها را تحت کنترل خود متمرکز کرده است. او این دفاتر را برای ایجاد وحشت در مخالفان خود و ارتکاب آنچه بسیاری به عنوان سرکوب بی‌سابقه و نقض فاحش حقوق بشر نام می‌برند راه‌اندازی کرده است، از جمله فعالیت‌های این دفاتر ناپدید شدن اجباری، بازداشت خودسرانه، شکنجه و بدرفتاری،

^{۱۴}Margarette May Macaulay

^{۱۵}Morris Tidball-Binz

^{۱۶}Ellen Fennville

^{۱۷}<https://www.bfhr.org/english/article.php?id=1055&cid=148>

به ویژه علیه افرادی که از حقوق خود برای آزادی بیان، تجمع مسالمت آمیز و انجمن استفاده می کنند، می توان نام برد.

در ادامه این نامه بیان شده است؛ عربستان سعودی همچنان مدافعان حقوق مدنی، سیاسی و زنان را زندانی می کند. ممکن است موارد دلخراش دو زن سعودی، سلما الشهاب و نوره القحطانی را به خاطر بیاورید. مقامات سعودی در سال ۲۰۲۲ آن ها را به دلیل انتشار پستی در توئیتر، شکنجه و هردوی آن ها را به ترتیب به ۲۷ و ۴۵ سال زندان محکوم کردند. پرونده های آن ها شبیه لوجین الحثلول، مدافع حقوق بشر برجسته سعودی است که علیه ممنوعیت رانندگی و سیستم قیمومیت مردان مبارزه کرد و در دسامبر ۲۰۱۸ به پنج سال و هشت ماه زندان محکوم شد، جایی که مورد شکنجه و آزار جنسی قرار گرفت.

طبق گزارش، در زمان بن سلمان، مقامات سعودی محمد القحطانی، مدافع برجسته حقوق بشر و یکی از بنیان گذاران انجمن حقوق مدنی و سیاسی عربستان را پس از تحمل ده سال طولانی و ناعادلانه شرایط غیرانسانی زندان عمداً از کمک های پزشکی محروم کرد که در نهایت منجر به مرگ غم انگیز وی در آوریل ۲۰۲۰ در زندان شد.

همان طور در که در گزارش آمده، همه این موارد به دور از عدالت است و نشان می دهد که بن سلمان عملاً فضای مدنی را در عربستان ریشه کن کرده است. صدها نفر، از جمله زنان این جامعه که جرئت می کنند در هر شکلی از مخالفت های مسالمت آمیز شرکت کنند، باخشم بن سلمان و مجازات شدید و فزاینده ای مواجه می شوند.

در این نامه همچنین به دستگیری مناهل العتیبی، مربی بدن سازی ۲۹ ساله عربستانی، اشاره شد که در نوامبر ۲۰۲۲ به دلیل پست هایش در توئیتر و اسنپ چت که صرفاً اصلاحات اجتماعی اخیر در عربستان سعودی بن سلمان را پذیرفته بود و خواستار پایان دادن به قیمومیت مردان بود. علاوه بر آن در ادامه به این موضوع پرداختند که در دوران بن سلمان، عربستان سعودی در شش سال گذشته به دلیل دو برابر کردن میزان اعدام ها، علی رغم وعده های مکرر مقامات مبنی بر کاهش استفاده از مجازات اعدام، خبرساز شده است. مقامات سعودی در مارس ۲۰۲۲، ۸۱ نفر را در یک روز اعدام کردند که بیش از نیمی از آن ها از اقلیت های مذهبی بودند. در سال ۲۰۲۲، مقامات ۱۹۶ نفر را اعدام کردند که بیش از دو برابر سال قبل بود.

در ادامه نامه یادآوری می‌شود که بر اساس گزارش‌های اطلاعاتی آمریکا و گزارش گزارشگر ویژه سابق سازمان ملل در مورد اعدام‌های فراقانونی، آگنس کالامار که در ژوئن ۲۰۱۹ منتشر شد، شواهد موثقی حاکی از دست داشتن بن سلمان در قتل وحشیانه جمال خاشقجی وجود دارد. همچنین نگارندگان نامه به یک شهروند فرانسوی اشاره می‌کنند، که با واکنش شدید مقامات سعودی مواجه شده و از سوی مقامات سعودی تهدید شده است.

در پایان‌نامه با اشاره به اینکه استقبال از ولیعهد عربستان در فرانسه، بی‌توجهی آشکار به بی‌رحمی دولت وی در برابر شهروندانش عنوان شده است و علاوه بر آن سفر ولیعهد به فرانسه را مرتبط با جلب حمایت از نامزدی عربستان سعودی در نمایشگاه اکسپو ۲۰۳۰ دانسته است و درخواستی جمعی برای حذف نامزدی عربستان سعودی به‌عنوان میزبان احتمالی نمایشگاه جهانی ۲۰۳۰ مطرح کرده‌اند. در انتها نامه با در نظر گرفتن استفاده مداوم عربستان سعودی از مجازات اعدام، سرکوب فعالیت‌های حقوق بشری، ساکت کردن مدافعان حقوق زنان و هدف قرار دادن مخالفان در خارج از مرزهای این کشور، علاوه بر محدودیت‌های سخت‌گیرانه آن بر آزادی بیان، تجمع و تشکل به پایان می‌رسد.^۹

۹. بازداشت خودسرانه زائران یمنی

سازمان غیردولتی حقوق بشر الکرماه^۹ در تاریخ ۲۳ مه ۲۰۲۳، طی گزارشی به بازداشت خودسرانه چهار شهروند یمنی توسط پلیس سعودی در ۲۳ آوریل ۲۰۲۲ در منطقه طائف در جنوب عربستان سعودی به بهانه وابستگی به گروه انصارا... یمن در زمان ادای حج عمره در

مسیر شهر مکه، اشاره کرد.

بنابراین گزارش به عبدالله مقبل زاید العسیمی، همیار عبدالله مقبل الاسامی، آقای محمود حمید قائد البروشی و ارحان مقبل زاید مقبل ویزای رسمی برای سفر به عربستان سعودی اعطا شده بود. سال گذشته، درحالی‌که در راه مکه بودند، خودروی آن‌ها به‌طور ناگهانی توسط پنج اتومبیل پلیس در منطقه عاقبت در الهدا در استان طائف متوقف شد. هیچ توضیحی در مورد دلایل دستگیری آن‌ها داده نشد. آن‌ها را به ایستگاه پلیس الفیصلیه بردند و در آنجا به آن‌ها

^۹<http://menarights.org/en/articles/civil-society-urges-french-president-macron-consider-saudi-arabias-horrific-human-rights>

^{۱۰}alkarama

گفته شد که مشکوک به ارتباط با انصارا... هستند. پس از ۳۸ روز بازداشت غیرمجاز که طی آن تحت شکنجه و رفتار غیرانسانی و تحقیرآمیز قرار گرفتند، در ۳۰ مه ۲۰۲۲ به زندان مرکزی المساره در طائف منتقل شدند و سپس در ۲۲ ژوئن ۲۰۲۲ به زندان ذهبان جده منتقل شدند.

سازمان غیردولتی الکرانه به ویژه نگران دستگیری‌های مکرر زائران در سال‌های اخیر است. اخیراً، دو زائر چینی اویغور^{۲۱} اصل ساکن استانبول، در مکه توسط پلیس سعودی دستگیر شدند. این سازمان غیردولتی در ۱۰ مه ۲۰۲۳ درخواستی فوری به گروه کاری سازمان ملل در مورد ناپدید شدن آنها ارائه کرد تا سرنوشت آنها روشن شود.

بحرین

۱. درخواست فشار بر بحرین برای توقف شکنجه در داخل زندان‌ها

پایگاه خبری بحرین می‌رور^{۲۲} طی گزارشی در تاریخ ۲۷ ژوئن ۲۰۲۳ به درخواست مرکز حقوق بشر بحرین اشاره کرد که از کشورهای عضو سازمان ملل خواست تا مقامات بحرینی را تحت فشار قرار دهند تا از هزاران نفر در بحرین که قربانی شکنجه شده‌اند حمایت کنند و از کسانی که امروز در بازداشتگاه برای گرفتن اعتراف شکنجه می‌شوند حمایت کنند.

این مرکز در بیانیه‌ای به مناسبت روز جهانی حمایت از قربانیان شکنجه سازمان ملل متحد که مصادف با ۲۶ ژوئن است، نگرانی عمیق خود را از ادامه شکنجه در بحرین، به ویژه در مراکز تحقیقاتی برای گرفتن اعتراف اجباری ابراز کرد.

مرکز حقوق بشر بحرین خواستار تلاش برای پایان دادن به شکنجه در بحرین و فرهنگ معافیت از مجازات در این کشور و انجام تحقیقات مستقل در مورد اتهامات شکنجه و بدرفتاری و الزام مقامات بحرینی به پذیرش گواهی ویژه گزارشگر شکنجه، آلیس گیل ادواردز^{۲۳} می‌کند.^{۲۴}

^{۲۱}Uyghur

^{۲۲}<https://www.alkarama.org/en/articles/saudi-arabia-arbitrary-detention-yemeni-pilgrims-brought-un>

^{۲۳}Bahrain Mirror

^{۲۴}Alice Gail Edwards

^{۲۵}<http://www.bahrainmirror.com/en/news/63079.html>

۲. تداوم و گسترش روش‌های شکنجه

پایگاه خبری بحرین می‌رور گزارشی به نقل از انجمن حقوق بشر بحرین به مناسبت روز جهانی حمایت از قربانیان شکنجه مصادف با ۲۶ ژوئن ۲۰۲۳ تحت عنوان « Torture Victims: Incidents of Announced Death» منتشر کرد و در آن به بررسی الگوهای شکنجه و بدرفتاری در بحرین پرداخت.

این گزارش حاکی از آن است که مقامات رسمی علیرغم گزارش‌های بین‌المللی و محلی در این زمینه، هیچ اقدام جدی برای پایان دادن به سیاست شکنجه انجام نداده‌اند.

این انجمن در گزارش خود الگوهای مورد استفاده به‌عنوان ابزار شکنجه و بدرفتاری را مورد بررسی قرار می‌دهد. از جمله این ابزار روش انکار درمان است که ممکن است به‌صورت سهل‌انگاری مستقیم، دست‌کاری در قرار ملاقات پزشکی، عدم مراجعه بیمار به پزشک متخصص، تأخیر در ملاقات بیمار با پزشک یا حتی اعمال تدابیر مربوط به مصرف داروها بدون مشورت پزشک باشد.

در این گزارش به الگوهای بحرین از شکنجه و بدرفتاری اشاره شده است: انکار رفتار، شوک الکتریکی، لگد، سیلی و مشت، بازداشت غیرموجه ساعت‌ها قبل از شروع تحقیقات، انتشار تصویر قربانی در رسانه‌ها قبل از محکومیت، جراحت با سلاح گرم به سطحی معادل شکنجه، انکار ارتباط، ناپدید شدن اجباری کوتاه‌مدت، زدن با زنجیر، تهدید به تجاوز جنسی علیه قربانی یا خانواده او، سلول انفرادی، قرار دادن قربانی در دمای بسیار بالا یا پایین، درآوردن لباس و تجاوز جنسی، ساعت‌های طولانی ایستادن، محرومیت از خوردن و نوشیدن، امتناع از استراحت و دوش گرفتن، محرومیت از خواب، ضربه زدن با دست و اجسام سخت، توهین فرقه‌ای و ناپدید شدن اجباری.

انجمن حقوق بشر بحرین تأکید کرد که بحرین علیرغم درخواست‌های متعدد برای تصویب این پروتکل، الحاق به پروتکل اختیاری کنوانسیون منع شکنجه و سایر رفتارها یا مجازات ظالمانه، غیرانسانی یا تحقیرآمیز را نادیده گرفته است.

در این گزارش آمده است؛ مقامات بحرین در تلاش هستند تا ابزارهایی برای گمراه کردن نهادهای بین‌المللی حقوق بشر در مورد حوادث شکنجه ابداع کنند و به گزارشگر ویژه سازمان ملل در مورد شکنجه اجازه بازدید از منامه را ندهند، علاوه بر این، به مکانیسم‌های نظارتی

بین‌المللی نیز اجازه بازدید ندادند و سازمان‌های بین‌المللی حقوق بشر را از تحقیق درباره ادعاهای شکنجه منع کردند.

در ادامه گزارش آمده است که فهرست افراد درگیر در شکنجه محرمانه است، با این حال، قربانیان اسامی برخی از مجرمان را فاش کرده‌اند که برخی از آن‌ها پست‌های امنیتی یا ترفیع بالایی دارند.

در این گزارش به وضعیت افراد درگیر در شکنجه و بدرفتاری پرداخته و تأکید شده است که علیرغم تمامی گزارش‌های بین‌المللی و محلی حقوق بشری که در مورد حوادث شکنجه و بدرفتاری منتشر شده است، مقامات رسمی هیچ اقدام جدی در این زمینه انجام نداده‌اند تا به سیاست شکنجه پایان دهند.

پروفسور محمود شریف بسیونی، رئیس کمیسیون مستقل بحرین، در آخرین موضع خود در ۶ ژوئن ۲۰۱۶، پیش از مرگ در ۲۶ سپتامبر، اعلام کرد که علیرغم صدور تنها یک گزارش رسمی در سال ۲۰۱۱، گزارش کمیسیون مستقل تحقیق ۲۰۱۹ تنها ۱۰ توصیه از ۲۶ توصیه کمیسیون مستقل تحقیق بحرین اجرا شد. وی صراحتاً از دولت بحرین خواست تا رهبران مخالف و شخصیت‌های سیاسی و همه‌کسانی را که بر اساس اعتقادات و عقاید سیاسی خود محکوم شده‌اند را آزاد کنند و خواستار ادامه تحقیقات درباره عاملان قتل پنج نفر در زیر شکنجه شد.

این گزارش تأکید کرد که مقامات بحرینی گام‌های جدی برای پایان دادن به سیاست معافیت از مجازات برداشته‌اند، زیرا هیچ پاسخگویی برای کسانی که در شکنجه هزاران قربانی، بین سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۳ و همچنین سال‌های گذشته دخیل بوده‌اند، وجود ندارد. مقامات باید به گزارشگر ویژه سازمان ملل در مورد شکنجه، اجازه بازدید از بحرین را بدهند.

بر طبق گزارش سیاست‌های معافیت از مجازات، باعث تشکیل جامعه‌ای از کارکنان امنیتی درگیر در پرونده‌های شکنجه شده که آن‌ها را قادر می‌سازد تا روش‌های شکنجه را در حضور یک دستگاه قضایی غیرمستقل که قربانیان را تعقیب می‌کند و از مجرمان محافظت می‌کند، توسعه دهند.^{۲۵}

۲. قانون شهروندی زنان در بحرین

پایگاه خبری بحرین می‌رور در تاریخ ۵ ژوئیه ۲۰۲۳ در یک تحلیل حقوقی قانون تابعیت بحرین مصوب ۱۹۶۳، را مورد بررسی قرار داد.

طبق گزارش این پایگاه خبری، قانون تنها به مادران بحرینی اجازه می‌دهد تا تابعیت خود را به فرزندان خود که در این کشور یا خارج از کشور متولد شده‌اند، اعطا کنند، در صورتی که پدر شناسا باشد یا مدارکی برای اثبات فرزندآوری نداشته باشند. به عبارت دیگر، اگر فرزندی از پدر و مادر خارجی با تابعیت بحرینی متولد شود، نمی‌تواند تابعیت بحرینی را منتقل کند. در مقابل، مردان می‌توانند به‌طور خودکار تابعیت را به فرزندان خود منتقل کنند.

بنابراین، طبق گزارش و بر اساس این تحلیل حقوقی، چنین تبعیضی علیه زنان که در قانون تصریح شده است، همراه با سایر نابرابری‌ها، شاخص شکاف جنسیتی جهانی بحرین را به ۶۳ درصد رسانده است. در نتیجه، در حالی که دولت‌ها حق شکل دادن به محتوای قوانین تابعیت خود را حفظ می‌کنند، طبق کنوانسیون ۱۹۶۱ در مورد کاهش بی‌تابعیتی، آن‌ها باید این کار را مطابق با استانداردهای بین‌المللی و همچنین با احترام به برابری جنسیتی و حقوق زنان در مورد تابعیت، از جمله این اصل که از بی‌تابعیتی باید اجتناب شود، انجام دهند.

از این رو، بر اساس گزارش بحرین تضمین‌های لازم را در قانون شهروندی خود برای مطابقت با استانداردهای بین‌المللی حقوق بشر ایجاد نکرده است.^۲

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

۳. بی‌توجهی به نگرانی‌های حقوق بشری در دیدار نخست‌وزیر بریتانیا با ولیعهد بحرین

سازمان غیردولتی حقوق و دموکراسی در بحرین که در راستای حمایت، آموزش و آگاهی از فراخوان‌های دموکراسی و حقوق بشر در بحرین تمرکز دارد در پی انتشار یک بیانیه مطبوعاتی در تاریخ ۵ ژوئیه ۲۰۲۳ به ملاقات نخست‌وزیر بریتانیا با ولیعهد بحرین و عدم توجه به نگرانی‌های حقوق بشری در این کشور اشاره می‌کند.

^۲<https://www.adhrb.org/2023/06/dispatch-on-the-citizenship-law-for-women-in-bahrain/>

مطابق بیانیه‌ای که پس از این نشست منتشر شد و با وجود نامه‌ای که توسط ۱۴ نماینده مجلس ارسال شده بود که از نخست‌وزیر خواسته بودند در دیدار با ولیعهد بحرین نگرانی‌های حقوق بشری را مطرح کند، وی هیچ اشاره‌ای به حقوق بشر نکرده است.

در این گزارش عنوان شده است بریتانیا تفاهم‌نامه «سرمایه‌گذاری و مشارکت استراتژیک» با بحرین امضا کرد تا سرمایه‌گذاری یک میلیارد پوندی را از طریق صندوق دارایی مستقل پادشاهی در اقتصاد انگلیس ارائه کند. در واقع علیرغم نگرانی‌هایی که نمایندگان مجلس درباره «تداوم بازداشت حدود ۱۲۰۰ زندانی سیاسی و گزارش‌هایی مبنی بر بدرفتاری و محرومیت از درمان با برخی از زندانیان سیاسی» مطرح کردند، دولت بریتانیا بالاترین سطوح دسترسی را به ولیعهد بحرین ارائه کرد.

این گزارش اشاره می‌کند که دولت بریتانیا حقوق بشر را از مذاکرات تجاری جاری خود با کشورهای خلیج فارس از جمله بحرین حذف کرده است. همچنین توصیه‌های کمیته تجارت بین‌الملل که از دولت خواسته بود اطمینان حاصل کند که هرگونه معامله تجاری، ارزش‌های بریتانیا در مورد حقوق بشر را تضعیف نمی‌کند، رد کرد. زمان این دیدارها مصادف است با دو سال اعتصاب غذای فعال حقوق بشر بحرینی دکتر السنکاس در اعتراض به مصادره دست‌نوشته‌های دانشگاهی وی توسط مقامات بحرینی. در این راستا مؤسسه حقوق و دموکراسی بحرین از دولت بریتانیا می‌خواهد که اطمینان حاصل کند که چنین دسترسی سطح بالا به مقامات بریتانیا و مذاکرات آتی در مورد هرگونه معامله تجاری مشروط به آزادی زندانیان سیاسی، لغو استفاده از مجازات اعدام و همچنین با اتخاذ گام‌های مشخص در راستای تحقق آن باشد.^{۱۷}

^{۱۷}<https://birdbh.org/2023/07/press-release-rishi-sunak-overlooks-human-rights-concerns-when-meeting-with-bahraini-crown-prince/>

۴. درخواست ۱۶ سازمان حقوق بشر از بحرین در راستای محافظت از زندانیان محکوم

به اعدام

سازمان غیردولتی سلام برای دموکراسی و حقوق بشر در تاریخ ۱۶ ژوئن ۲۰۲۳ نامه‌ای از ۱۶ سازمان برجسته حقوق بشر خطاب به پادشاه حمد بن عیسی آل خلیفه منتشر کرد.

در این نامه این سازمان‌ها از دولت بحرین خواستند تا برای حفاظت از حقوق و رفاه زندانیان محکوم به اعدام و خانواده‌های آن‌ها اقدام فوری انجام دهد. این نامه به گزارش‌هایی مبنی بر استفاده بیش از حد از زور، مجازات بی‌رحمانه و غیرانسانی و بدرفتاری تأکید می‌کند که شامل حملات فیزیکی گزارش شده توسط خانواده‌های ۱۲ زندانی محکوم به اعدام که در تاریخ ۱۷ می ۲۰۲۳ در زندان جاو بازداشت شده‌اند، می‌شود. این سازمان‌ها نگرانی عمیق خود را ابراز کرده و خواستار پایبندی به تعهدات بین‌المللی حقوق بشر بحرین هستند. گزارش شده است که واحد تحقیقات ویژه بحرین تحقیقاتی را در مورد این حادثه پس از اطلاع دادستان عمومی و دفتر دادستان آغاز کرده است. با این حال، این نامه نگرانی‌هایی را در مورد سطح استقلال و توانایی آن برای انجام تحقیقات کامل و بی‌طرفانه ایجاد می‌کند. سازمان‌ها به تحقیقات و یافته‌های قبلی اشاره می‌کنند که اثربخشی و اعتبار در تضمین پاسخگویی را زیر سؤال می‌برد. در این نامه بر نیاز به مکانیسم‌های مستقلی که برای رسیدگی به شکایات بازداشت‌شدگان پیش از محاکمه و محکومان و همچنین تحقیقات سریع، مؤثر و بی‌طرفانه در مورد گزارش‌های شکنجه یا بدرفتاری قدرت دارند، تأکید شده است. علاوه بر این خواستار تعلیق فوری افراد تحت بازجویی به دلیل اعمال شکنجه یا بدرفتاری است. خانواده‌های افراد بازداشت شده از بدرفتاری، شکنجه و انزوای مداوم از جهان خارج خبر داده‌اند که همه این موارد نقض شدید حقوق بشر است. این سازمان‌ها از دولت بحرین می‌خواهند که از کارشناسان مربوطه از دفتر کمیساریای عالی حقوق بشر دعوت کند تا تحقیقات را رهبری کنند و از بی‌طرفی و مشروعیت آن اطمینان حاصل کنند. علاوه بر این، نامه مشترک به نگرانی‌ها در مورد استفاده از مجازات اعدام در بحرین تأکید دارد.

این نامه محاکمه‌های ناقص و تعداد فزاینده‌ای از احکام اعدام صادر شده در سال‌های اخیر را یادآور می‌شود، علی‌رغم درخواست‌ها برای توقف مجازات اعدام این سازمان‌ها از دولت بحرین

می‌خواهند تا تعلیق مجازات اعدام را بازگردانند. همه احکام اعدام را کاهش دهد و تصویب یا الحاق به دومین پروتکل اختیاری میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی را بررسی کند.

۱۶ سازمان امضاکننده مجموعاً از پادشاه حمد بن عیسی آل خلیفه درخواست می‌کنند تا تحقیقات منصفانه و مستقلی را که حداقل استانداردهای بین‌المللی را رعایت می‌کند، از جمله مشارکت بازرسان مستقل، تضمین کند.

۵. نقش مقامات بحرین در محو میراث و اصالت شهروندان شیعه

سازمان غیردولتی سلام برای دموکراسی و حقوق بشر در تاریخ ۱۷ ژوئن ۲۰۲۳ با انتشار گزارشی با موضوع «مسجد صعصعة بن صوحان در بحرین بین خرابکاری عمدی و غفلت عمومی»، به نقش مقامات بحرین در محو میراث و اصالت شهروندان شیعه در این کشور می‌پردازد.

در این گزارش به مسجد صعصعة بن صوحان که قدیمی‌ترین بنای اسلامی بحرین به شمار می‌رود و چگونگی تخریب دائمی آن اشاره شده است. به دلیل این‌که مقامات رسمی اقدامات لازم را برای حفاظت از این میراث مذهبی انجام نداده‌اند.

این گزارش چالش‌های مهمی را که شهروندان شیعه در زمینه حفظ میراث فرهنگی و مذهبی خود با آن روبرو هستند، نشان می‌دهد. صعصعة بن صوحان، یکی از صحابی بزرگ امام علی (ع) واقع در روستای عسکر، در جنوب پایتخت، منامه است که تاریخ آن به بیش از هزار و سیصد سال پیش برمی‌گردد؛ اما در معرض هدف مکرر و تخریب فزاینده قرار دارد که تهدیدی برای محو شدن یکی از مهم‌ترین میراث و اصالت شیعیان بحرین از دید مقامات ذی‌ربط است. میراث فرهنگی برای هر جامعه‌ای ارزش زیادی دارد و دولت باید متعهد به حفاظت و نگهداری از آن باشد.

این گزارش می‌افزاید لازم است مقامات رسمی بحرین برای جلوگیری از این خرابکاری و ایمن‌سازی حرم از خسارات ناشی از آن، اقدامات عاجل انجام دهند. علاوه بر این، مقامات بحرینی باید به توافقات بین‌المللی و قوانین داخلی که از حقوق فرهنگی و مذهبی مردم

^۲<https://salam-dhr.org/16-human-rights-organizations-urge-bahrain-to-protect-inmates-on-death-row/>

حمایت می‌کند، پایبند باشند. آزادی عبادت و مناسک باید برای همه، صرف‌نظر از تعلقات مذهبی آن‌ها تضمین شود. سید عباس شیبیر، مسئول آزادی مذهبی در سازمان سلام گفت: "گزارشی که اکنون ارائه می‌شود، چارچوب قانونی و توافق‌های بین‌المللی را که بحرین به آن متعهد است، از جمله کنوانسیون حفاظت از میراث فرهنگی و طبیعی جهانی را نشان می‌دهد." در ادامه گزارش درخواست خود را مطرح می‌کند که با توجه به این موضوع، ما از دولت بحرین می‌خواهیم که اقدامات عاجل برای توقف ادامه خرابکاری و حفظ حرم صعصعة بن صوحان از هرگونه آسیب احتمالی اتخاذ کند.

در ادامه گزارش، حفاظت و صیانت از میراث فرهنگی و مذهبی را بیانگر تعهد دولت به حقوق فرهنگی و دینی مردم عنوان می‌کند و معتقد است همه باید عبادت و مناسک را بدون توجه به تعلقات مذهبی خود آزادانه و مسالمت‌آمیز انجام دهند. آنها بر لزوم پایبندی مقامات بحرین به قانون اساسی و قوانین محلی تأکید می‌کنند و برای جلوگیری از این خرابکاری و حفاظت از حرم صعصعة بن صوحان و همچنین میراث شیعیان بحرین تلاش می‌کنند.

علاوه بر این، مسئول آزادی‌های مذهبی سلام از دولت بحرین درخواست کرد تا به توصیه‌های ارائه‌شده در گزارش پاسخ دهد و اقدامات لازم را برای حفظ این میراث مهم فرهنگی و تضمین آزادی اعمال مذهبی برای همه انجام دهد. وی همچنین بر لزوم افزایش آگاهی و آموزش جامعه در مورد اهمیت حفظ میراث فرهنگی و ترویج ارزش‌های تساهل و همزیستی مسالمت‌آمیز بین همه افراد جامعه تأکید کرد.

گزارش سازمان سلام چارچوب قانونی را مورد بحث قرار می‌دهد و به کنوانسیون حفاظت از میراث فرهنگی و طبیعی جهانی اشاره می‌کند که پادشاهی بحرین به موجب فرمان شماره ۳ ۱۹۹۱ عضو آن است. این گزارش همچنین موارد نقض را بررسی می‌کند که در سال‌های گذشته مسجد صعصعة بن صوحان در معرض آن قرار گرفت.^۲

^۲<https://salam-dhr.org/salam-dhr-launches-its-report-the-shrine-of-saasa-bin-sohan-in-bahrain-between-deliberate-vandalism-and-public-neglect/>

امارات متحده عربی

۱. محاکمه دسته‌جمعی و حبس‌های طولانی مدت

سازمان عفو بین‌الملل در تاریخ ۲ ژوئیه ۲۰۲۳ در گزارشی به مناسبت گذشت یک دهه از محاکمه جمعی ۶۰ عضو جامعه مدنی امارات توسط مقامات امارات متحده عربی و حکم حبس‌های طولانی مدت پرداخته است.

هبا مرایف، مدیر منطقه‌ای سازمان عفو بین‌الملل در خاورمیانه و شمال آفریقا، گفت: اگرچه در نیمه سالی هستیم که امارات متحده عربی با میزبانی آتی مهم‌ترین کنفرانس سالانه تغییرات آب‌وهوا ۲۰۲۳، در کانون توجه بین‌المللی قرار دارد، اما دولت این کشور هیچ‌یک از ۶۰ اماراتی را که به‌ناحق در محاکمه عمومی در سال ۲۰۱۳ ظالمانه زندانی کرده بود، آزاد نکرده است. اگرچه ۵۱ نفر از بازداشت‌شدگان دوران محکومیت خود را به پایان رسانده‌اند.

طبق این گزارش دولت‌هایی که می‌توانند بر امارات متحده عربی تأثیر بگذارند، به طرز ناامیدکننده‌ای در مورد نیاز به آزادی فوری این زندانیان سکوت کرده‌اند. اگر کنفرانس سالانه تغییرات آب‌وهوا ۲۰۲۳ در محیطی برگزار شود که در آن کشور میزبان قوانینی داشته باشد که آزادی بیان شرکت‌کنندگان را محدود کند و سابقه‌ای در سرکوب جامعه مدنی داشته باشد، این امر مهم نیز در آن کشور محقق نخواهد شد.

بر اساس گزارش، محاکمه دسته‌جمعی سال ۲۰۱۳ و در نتیجه زندانی شدن تعداد زیادی از منتقدان دولتی که ۲۴ نفر از آن‌ها زندانی عقیدتی هستند لکه‌ای بر سابقه حقوق بشر امارات برای بیش از یک دهه گذاشته است. اگر دولت‌های سراسر جهان می‌خواهند اطمینان حاصل کنند که کنفرانس سالانه تغییرات آب‌وهوا ۲۰۲۳، توسط سرکوب خدشه‌دار نمی‌شود و در انجام اقدامات اقلیمی فوری و مؤثر موفق است، باید اکنون با فشار بر دولت امارات برای آزادی فوری این زندانیان وارد عمل شوند.

^۱2023 UN Climate Change Conference (UNFCCC COP 28)

^۲<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2023/07/uae-ahead-of-cop28-civil-society-actors-sentenced-in-mass-trial-remain-behind-bars/>

یمن

۱. نقض گسترده حقوق بشر توسط طرف‌های درگیر در یمن

سازمان غیردولتی مرکز خلیج فارس برای حقوق بشر^{۳۲} در تاریخ ۲۰ ژوئن ۲۰۲۳ طی گزارشی نقض‌های متعددی علیه آزادی بیان و تجمع در سراسر یمن، از جمله دستگیری و محاکمه روزنامه‌نگاران و فعالان آنلاین را مستند کرده است.

این سازمان در راستای حمایت از مدافعان حقوق بشر و به منظور ارتقای حقوق بشر، از جمله آزادی بیان، آزادی انجمن و اجتماعات مسالمت‌آمیز در کشورهای عربی فعالیت می‌کند.

برخی موارد اشاره شده در گزارش عبارتند از:

دستگیری خبرنگاری در عدن

طبق گزارش، در ۱۸ ژوئن ۲۰۲۳، یک نیروی امنیتی وابسته به شورای انتقالی جنوب، روزنامه‌نگار اکرم کریم^{۳۳} را در عدن دستگیر کرد. او در زندانی وابسته به پلیس منطقه التواهی^{۳۴} در استان عدن بازداشت شد. منابع آگاه تأیید کردند که دلیل دستگیری وی انتقاد از مقامات محلی در منطقه التواهی است که وی آن‌ها را مسئول خدمات ضعیف عمومی دانسته است و همچنین افشای گزارش‌هایی که در صفحه فیس‌بوک خود منتشر کرده است.

استان عدن توسط شورای رهبری ریاست جمهوری با حمایت عربستان سعودی نمایندگی می‌شود، اما در واقع در کنترل شورای انتقالی جنوبی تحت حمایت امارات است. در ۲۰ ژوئن ۲۰۲۳، او به دستور فرماندار عدن آزاد شد.

Organization for Defending Victims

محاکمه سه روزنامه‌نگار پس از صدور حکم بازداشت اجباری

به گفته گزارش، در ۱۴ ژوئن ۲۰۲۳، دادگاه بدوی مارب^{۳۵} اولین جلسه محاکمه سه روزنامه‌نگار، سردبیر المصدر آنلاین^{۳۶} علی الفقیه^{۳۷}، سردبیر مارب پرس^{۳۸} احمد عید^{۳۹} را

^{۳۲}The Gulf Centre for Human Rights (GCHR)

^{۳۳}Åkram Kareem

^{۳۴}Ål-Tawahi

^{۳۵}Marib

^{۳۶}Ål-Masdar Online

^{۳۷}Åli Al-Faqih

^{۳۸}Marib Press

^{۳۹}Åhmed Ayed

برگزار کرد. همچنین محمد الصالحی، مدیرمسئول روزنامه مارب پرس که از سال ۲۰۱۴ تعلیق شده است.

طبق گزارش در تاریخ ۲۳ مارس ۲۰۲۳، دادستانی عمومی در شهر مارب که تحت اقتدار دولت بین‌المللی به رسمیت شناخته شده است، احضاریه اجباری ناگهانی را علیه این سه روزنامه‌نگار صادر کرد. ماهیت احضاریه چون اولین احضاریه بود غیرمنتظره بود، نه پس از امتناع از حضور و نه احضاریه قبلی صادر شد.

در ادامه گزارش آمده در کیفرخواستی که توسط دادسرای عمومی دادگاه تنظیم شده است، چندین اتهام مربوط به افترا به قوه قضائیه علیه آن‌ها مطرح شده است که نسخه‌ای از آن توسط مرکز خلیج فارس برای حقوق بشر مشاهده شده است. در کیفرخواست آمده است که این سه روزنامه‌نگار با انتشار مطالبی که به آن‌ها نسبت داده شده است برخلاف حقیقت و نقض وظایف روزنامه‌نگاری ایشان، حرمت حرفه روزنامه‌نگاری را زیر پا گذاشته‌اند.

طبق گزارش، این اتهامات بر اساس مواد مندرج در قانون شماره ۱۲ در مورد جرائم و مجازات و قانون شماره ۲۵ سال ۹۰، در مورد مطبوعات و نشریات است. مرکز خلیج فارس برای حقوق بشر محاکمه ناگهانی این سه روزنامه‌نگار توسط دولت یمن در برابر دادگاهی محکوم می‌کند که نه شایستگی دارد و نه صلاحیت قانونی بررسی پرونده‌های انتشار و چاپ را دارد. مقامات محلی ذیصلاح در شهر مارب باید از اتهامات علیه خود صرف نظر کنند. در صورتی که شکایت از آنان طبق تشریفات قانونی باشد، باید در دادسرای عمومی و دادگاه تخصصی نشر و مطبوعات رسیدگی شود.

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

خانواده‌های کودکان قربانی داروهای آلوده در انتظار غرامت

عبدالمجید صبرا،^۴ وکیل برجسته حقوق بشر، در پستی که در صفحه فیس‌بوک خود در ۱۳ ژوئن ۲۰۲۳ منتشر کرد، تأیید کرد که مقام عالی دارو و تجهیزات پزشکی همچنان از اجرای

^۴Mohammed Al-Salihi

^۵Abdulmajeed Sabra

تصمیمات دادگاه شهرداری غرب در صنعا، مبنی بر پرداخت غرامت به خانواده‌های کودکان فوت‌شده و مجروح که به آن‌ها دوز متوترکسات^{۴۲} آلوده داده شده است، خودداری می‌کند. در گزارش آمده به دستور دادگاه تا زمان صدور حکم بدوی در پرونده به هر یک از آن‌ها یک میلیون غرامت به صورت فوری پرداخت شود. مرکز خلیج فارس برای حقوق بشر قبلاً در ۱۰ ژانویه ۲۰۲۳ پرونده مرگ ۱۰ کودک مبتلا به سرطان خون و مجروح شدن ۱۱ نفر دیگر را به دلیل داروهای آلوده غیرمجاز قاچاق توسط رئیس سازمان عالی دارو و برخی از کارمندان وی مستند کرده بود. علاوه بر افراد بزرگسال، داروهای ثبت نشده از جمله متوترکسات، برای درمان کودکان بیمار استفاده شد که منجر به مرگ یا جراحت آن‌ها شد.

بازداشت خبرنگاری در فرمانداری عمران

بنا بر گزارش در تاریخ ۵ ژوئن ۲۰۲۳، سرویس امنیتی و اطلاعاتی گروه انصارا...، روزنامه‌نگار فهد یحیی الارحبی^{۴۳} را پس از هجوم به خانه‌اش در عمران،^{۴۴} ۵۰ کیلومتری شمال صنعا، دستگیر کرد. منابع محلی تأیید کردند که وی همچنان در یکی از زندان‌های سازمان امنیت و اطلاعات نگهداری می‌شود. الارحبی قبلاً در ۱۲ ژوئیه ۲۰۲۱ دستگیر شده بود و تنها پس از ۲۵ روز بازداشت آزاد شد. دلیل دستگیری وی در صفحه فیس‌بوک او شرح داده شده است.

ادامه محاکمه گروه دکتر نصرالسلامی

بر اساس گزارش، در تاریخ ۴ ژوئن ۲۰۲۳، دادگاه کیفری تخصصی استیناف در صنعا جلسه‌ای را به‌عنوان بخشی از محاکمه گروه دکتر نصر محمد السلامی^{۴۵} و ۲۱ همکارش برگزار کرد. آن‌ها بار دیگر شکایت خود را مبنی بر نامناسب بودن وسیله حمل و نقل توسط سازمان امنیت و اطلاعات برای جایجایی آن‌ها که سیستم تهویه هوا نداشت، ارائه کردند. اگرچه شکایات آن‌ها در جلسات متعددی تکرار شد که آخرین آن‌ها در جلسه ۱۶ مرداد ۱۳۹۱ بود که دادگاه به سازمان امنیت و اطلاعات مبنی بر لزوم تأمین وسایل حمل و نقل

^{۴۲}methotrexate

^{۴۳}Fahd Yahya Al-Arhabi

^{۴۴}Amran

^{۴۵}Dr.Nasr Mohammed Al-Salami

مناسب مراجعه کرد، اما هنوز این موضوع حل نشده است. در همین جلسه دکتر السلامی و دکتر یوسف صالح علی البواب خواستار بازگرداندن رایانه‌های شخصی خود شدند. گزارش می‌افزاید: هرچند در جلسات گذشته بارها این مورد را درخواست کرده بودند، اما دستگاه‌ها به آن‌ها بازگردانده نشد. این پرونده که به پرونده نصرالسلامی معروف است، بر این اساس است که این گروه نظرات خود در مورد مسائل عمومی و انتقادات خویش را به صورت علنی از دولت فعلی انصارا... بیان کرده‌اند که منجر به محاکمه آن‌ها در دادگاه شده است و دادگاه همه آن‌ها را به اعدام محکوم کرد. این گروه در زندان امنیتی و اطلاعاتی صنعا نگهداری می‌شوند که شرایط بهداشتی لازم را ندارد. زندانیان علاوه بر درد روحی ناشی از عدم ملاقات با خانواده، با بدرفتاری زندانبانان خود روبرو هستند.

حمله به تجمع مسالمت‌آمیز بهائیان

به گفته گزارش در تاریخ ۲۵ می ۲۰۲۳، یک نیروی مسلح وابسته به انصارا... که نماینده دولت در صنعا است، به جلسه مسالمت‌آمیز گروهی از شهروندان بهایی یورش برد و ۱۷ نفر از آن‌ها از جمله پنج زن را دستگیر کرد. گفتنی است این حمله در جریان جلسه‌ای در خانه‌ای در صنعا با حضور گروهی از بهائیان برای انتخاب هیئت حاکم ملی جامعه بهائیان یمن صورت گرفت.

مرکز خلیج فارس برای حقوق بشر از همه طرف‌های درگیری در یمن درخواست کرد:

- همه‌کسانی که خودسرانه یا غیرقانونی دستگیر و بازداشت شده‌اند، از جمله همه روزنامه‌نگاران، فوراً آزاد شوند.
- احکام اعدام صادر شده علیه دکتر نصرالسلامی لغو شود.
- به آزادی‌های عمومی از جمله آزادی مطبوعات و حق تجمع مسالمت‌آمیز احترام بگذارید و اطمینان حاصل کنید که مدافعان حقوق بشر، از جمله روزنامه‌نگاران، وبلاگ نویسان، دانشگاهیان و فعالان اینترنتی، قادر به انجام کارهای مشروع خود و ابراز آزادانه بدون ترس از انتقام و به شیوه‌ای عاری از هرگونه محدودیت، از جمله آزار و اذیت قضایی هستند.^{۴۶}

^{۴۶}<https://www.gc4hr.org/widespread-violations-committed-by-all-parties-to-the-conflict-in-yemen/>